

(کتبی)

اقبال نامہ

تألیف عالمی فاضل

مہر عبد الکرم

مدرسہ خاتقہ یارہ

حق چاپ محفوظ است ہر نسخہ کہ بہ مہر دستی اینجانب حاج محمود
دولت آبادی نرسیدہ باشد قابل تعقیب است ۔ مرکز بخش سنندج میدان
شاہ حاج محمود دولت آبادی ۔ تلفن ۳۸۱۷

(مکتبی)

اقبال نامہ

تألیف عالمی فاضل
میر عبد الکرم
مدرسہ خاتکای مبارک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنمای بشر بو علم و تعلیم به سر روحی شای ملت اسلام اُکمل واجل واشرف و امجد خودا راضی بی لی یان اجمعین	حمد و ثنای عام بو خودای علیم برزی بارانی صلوة و سلام لاسماً محمد (ص) رسماً ممجد هم له سر آل و صحب و تابعین
--	---

• • •

چاوه‌ری فیض و توفیق تعلیم مائل به نشری اسبابی رحمت رتبه‌ی عالی کا حضرتی باری نظمی فرمو بو یک دولت نامه له بو خاص و عام نفعی تمام بو تانفعی بگا به هو ملت بعضی جی م کهم کرد بعضی جی زیاد ناوم بودانا به (اقبال نامه) بی به مایه‌ی (عزت و اقبال) دوازده باب وام جار خاتمه‌وه	(و بعد) ته‌لی به صدق و تسلیم (عبدالکریم) ناو طالبی حکمت مولانا (خضر) شیخی روواری له سر زبانی هورای عامه چونکه نظمیکی به انتظام بو کردم به کوردی سهل و بی علت ترتیبم گوری بو آسانی یاد چونکا اقبال‌الم له مه مرهمه امیدم وایه بو گوره و مندا ترتیبی وایه یک مقدمه
---	---

مقدمه

(بسم الله) نه لیم به مقدمه
 بزنان خودای (حکیم و وهاب)
 دنیای بش بش کرد به چند تقسیمی
 له هر اقلیمی دای نا ملتی
 هر چند موالیده به له دنیا
 دای به هر یکی بعضی له آثار
 انسانی ره شه یکی خوش رو خسار
 یاقوت بو ثروت طلبو عزت
 به قلب المقرب نظر له گل غیر
 نظر له گل غیر به (کف الخضیب)
 هر دو تماشای اسیرن یقین
 به مدح و ثنادل نه بی خوش حال
 هر دو یان قسه ن یعنی هوای دم
 که شاخی بزین بین بکا له خاک
 زو پیدا نه بی له خشتی نم دار
 له هر مندالی را کیدشن خایه
 مقصود له کتیب هه تا خاتمه
 دای مه زرانوه دنیا به اسباب
 به هر قسمیکی نه لین اقلیمی
 بو هر ملتی یک طبیعتی
 (حیوان و معدن) یا جنسی گیا
 بو دلیل له سر (قدرتی قهار)
 گیای ده وایه گیائی ناذار
 الماس بو دفی برقی به هیئت
 سببه له بو محبت و خیر
 سببه له بو دشمنی حبیب
 له و خوش نه بی نه یان شروقین
 به ذم و جفا عاجزو بد حال
 اول یان نوشه ام یان ایش و غم
 لی پیدا له بی ماریکی ناهاک
 دوشکی مضربه زهر و آزار
 نه بی به خواجه ریشی در نایه

چند عمر و مال بی نه بی موفور	چند آداب هه به دهل نه دهن نور
بعضی کار شره و مه بنت و ماتم	بعضی کار هه به عمرت نه کام
بعضی حافظه ی بی نه بی برباد	بعضی حافظه ی بی نه بی زیاد
بعضی مانعی شانت و حرمته	بعضی کار مایه ی (شان و عزته)
بعضی نوری چاو نه کاناتواو	بعضی نافه له بو نوری چاو
ربطی کیان هه به شرعی و مرتب	والحاصل سبب له کل مسبب
مزرعی روزی (خیر و عقاب)	ثم عالمیشه جیگه ی اسبابه
انسان به اسباب یپی معرفت	دهی مصاحته به قدری طاقت
کامه باعثی شره عقابه	بزانی کامه مایه ی ثوابه
بی به جیگه ی الطافی مولی	تالهم یان لادا رو بکاته نهولا

❦ بابی اول بحیثی نه وه شتانه نه کا دل روشن نه کن ❦

اول صلوات دان له شاهی رسل (ص)	نه مفرمانانه روشن نه کن دل
هر کس غافله نه وه مجنونه	یاد و ذکر حق چرای درونه
خویندنی بو دل نوره هم سرور	آیاتی قرآن منشأ بو نور
بی نوره هر کس له معنای دوره	زاینی معنای نور له سر نوره
صلوة الضحی و نویژی جماعت	دل روش نه کا تقوی و عبادت
باعثی نورن بو قلبی بشر	نویژی نیوشه و بیداری سحر

اطاعه‌ی وادب له گل دایک و باب	دل روشن نه کذب حد و حساب
رفیق صالح روشنی ده	ده رای و نگی دل شیخی کامله
دل روشن نه بی وه کو تاینه	مادام تیانه بی حسد و کینه
کم خوری و پاک و حلالی طعام	دل روشن نه که زده کو صفحه‌ی جام
زور خوری و پرسی و حرامی طعام	دل دور نه خه نو له فیض و انام
بو کم عجالات صفا عالمه	فراغت مایه‌ی عقل و کماله

✽ بابی دوهم بحثی نه و شتانه نه کا اسبابی طولی عمرن ✽

عمرت زور نه کای ای نوری بصر	تماشای بالا و رخساری دلبر
دنگ و رنگ باش خط و ناوی خوش	جماع اما کم شادی و عیش و نوش
بینی خوش کچ، منکو حه‌ی حلال	به عقل و کمال بالا و ده شمخال
کلای هیه عربی و مرغوب	(شفاء القلوب لقاء المحبوب)
هیوان و خانوی گوشاد و عالی	مخصوص منزلی بره چاو خالی
کیوانی بلند و ده کو دماوند	و ده تختی شاعو و البرزو الوند
عمری ساکن یان درو ده دایم	رنگی سه‌النه و بدنی قایم
صدقه و احسان لا نه با بلا	زیاد نه کا عمر به امری خودا
عمرت زور نه کا یعنی حسنات	و ده کمي نه کا شومی سیئات
نافه بو عمر رافه بو ایش	صله‌ی رحمی خو بی له گل قوم و خو بی

بو خوشی دل یان زور بکه تلاش
 قاو لئی وشیوت بکه به ترتیب
 شیوی نیوه شه و قاو لئی درنگ
 طمائی ظریف برنجی بی رنج
 بوعلی سینا صاحب حقیقه
 له کهم خواردن هم له کم خوابی
 شافعی (رض) فرموی العلم علما
 له بوساغی دین علمی ادیان
 اصلی طبابت کم خوراکیه
 بو بقای حیات (کلاوا و اشربوا)
 خهوی معتدل نه زور و نه کم
 شخصی به ادب عمری زیاده
 ادب له اهلی عقل و علم و دین
 (حدیثه) هر کس حرمتی پیری
 صلاوات مایه ی عمر و دولته
 عمری دریژه حاکمی عادل
 چه و جارتماشای گوئی «هرمه له»

به عطا و بخشش یا به قسه ی باش
 نه و پیش نیوه رو نه هم له پیش مغرب
 عمر و صحت له سر نه کهن تنگ
 بو حیاتی تو چا کتره له کنج
 ثبی فرمووه له ناو حدیقه
 زهنی هندیان لطقی اعرابی
 (علم الادیان و علم الابدان)
 بو ساغی بدن علمی ابدانه
 زور خوری مایه ی درد ناکیه
 بو حفظی صحت (ولا تسرفوا)
 دوامه بو روح دوایه بو غم
 بی حیا و ادب عمری بریاده
 مایه دریژی عمره به یقین
 بگری به پیری حرمت نه گیری
 چونکا مفتاحی حب حضرت نه (ص)
 ره حتی روحه استناذی کامل
 باغی شادی و فرحی دله

شکار جار به جار مایه‌ی شادیه صیادی دائم نامرادایه
 یاری به شطرنج شادی به کم کم زوری سببی نگبته و ماتم
 عمل بو بدن دفعی بلایه بدنی کاسپ وه کو پولایه
 هرکس بی کاره مبتلای درده اغاب بازاری رنگیان زرده
 سفری کوتاه له گل سواری فرحی روحه و دوا ی غمباری
 وختی بو سفر رویشیه در بکه دورکات سنة السفر
 ام جار بخوینه سورتی (قریش) له وسفره دا ئه بی صاحب عیش
 عصا سنه مایه ی اقباله چاکتر له (میلو) بادای تاله
 انسانی بی دنگ عمری زیاده هرزه گو عمری خه یلی بر بادده
 زبان دریزی شره بو انسان (تلف الانسان طرف اللسان)
 هرکس زبانی عفوظه و غزون نه و کسه دلی قط نانی محزون
 نقش بندیان حبس اکهن نفس هه تا عمریان نه روا به عبث
 زبانت یکه گویچکته دوانه یانی یاک بلی و دووان بزانه
 بای سه هم قسه له وانه نه کا باعشی کورتی عمرن

بوت بیان نه کهم ظریف و تمیز هرچه مضره بو عمری عزیز
 اول فکرو غم پریشانی دل هرکس غمبار بی زو نه روا ته گل
 آرزو طماع بومالی کسان بخیلو حسد وه کو ناکسان

هم خجالت بون له بینی عباد	غضبې زیاد عمر ته کا یرباد
مرداد نه نوی تینی نه بری	داری نه سوتی چرا نه گری
احتیاجی مرد بولای نامردان	ولاغی کم پی رفیقی نادان
له ناو نا اهلان بی گرفتار	محکومی له دس حا کی جبار
مخصوص انسانی تازه مستغنی	قرضاری پاره ی انسانی دنی
به دخلقی ژنان مخصوص بد کردار	دلو به ی خانو کهوشی به آزار
بی مالی چا که له مالی یردنگ	بی کهوشی چا که له پیلاوي تنگ
له دلادرده له چاوانا برد	ونگی ترش وتال طمنه وقسه ی سرد
وه کسیری مردو عمر ته کهن یرباد	خوف وفرحی له میزان زیاد
مردن چا کتره بو پیری محتاج	له مانه بدتر پیری واحتیاج
له چرخ ایام کوتبی کسیف	مخصوصاً کسی نجیب وشریف
کم عمری اینی هم درده داری	جماعی زیاد وه کو پاساری
تائیری زهری بدتره له مار	دور به له ژنی پیری بدرخسار
که هینات کچ بی نه وخوش مزاجه	هر چند بی ژنی چا که وه ک خواجه
عازب کهم دینه قولی احمده	بو صاحب شهوت بی ژنی بده
باعثی دردو ضغنی اندامه	جماعی حائض هر چند حرامه
گوبی وخه رکا نه ی لی نه بی حاصل	خوینی نه و نه بی به نطفه واصل

به‌وطیء حامل له‌لای پشته‌وه	مندال به‌خویلی ایته دشته‌وه
گوشتی حیوانی لات ودرده‌دار	مه‌بخو باعثه بودردو آزار
لقمه‌یی ظریف نه‌ی بری ددان	فریده مه‌بخو نه‌بی به‌سندان
ددان گوهره لای‌ده له‌رقی	پی‌ی مه‌شکینه برد به‌کله‌شتی
له‌مسی سوراخواردن ضرره	سپی کراوبی توزی چاتره
بدنت مگره له‌قضای حاجت	زوبروه گمیز نه‌بی به‌علت
به‌ابن حجر هم قولی انوار	حرامه هنگوین بوشخصی تادار
گرانه نادار هنگوین بچه‌ژی	مرخودانه‌ی کانه‌رنا‌هی کوژی
بو‌تسکینی تاخسته‌وماست وودو	به‌لطنی خودا ده‌وایسه بو‌تو
له‌هی هنگوینا اگر نه‌ک‌ی باس	فرمویه (فیه شفاه للناس)
بو‌جوانی تو به‌صبر وقرار	نه‌لیم شفا‌ایه‌بو بمضی آزار
له‌بو‌ایشی سک مخصوص شفا‌یه	بو دفعی بالغم اعلی دوا‌یه
بو‌چند معجون‌ی رکنی وافیه	بو معضای آیت نه‌مه کافیه
چونکه فرمویه تیا‌ه‌یه شفا	نه‌ی فرمو بو‌گشت علت وجفا
قلم قطعه‌ه دان له‌سری قلم	خرابه عمری کاتب نه‌کا کم
یدی وبدناوی مکه گوارا	(ولا یزید الا تب‌ارآ)

❧ بابی چوارم قسه نه کا له وستانه باغی ادبارن ❧

له هر دودنيا كاري نقصانه	بزانه هر كس اهلي عصيانه
له دولت نه بي مأيوس و محروم	به فسق و فجور بزانه معلوم
هم اهلي فسق و درو و غيبتنه	گر نه لي زور كس صاحب دولته
بي عاقبتو رو له عدمه	نه ليم نه و ماله مالي دم دمه
دايم ملولو و حالي بد حاله	يا خود او كسه به و همو ماله
نه وه ننگبته نه ك (خير و اقبال)	به هر مالي كيش ملول بيبي حال
به جی شی ثیلي به آخ و حسرت	گردی نه كا تو به هزار زحمت
چون بوخوی نابی معلوم شوانه	(ناله) اگر چی صاحب حیوانه
له هر ملي بی پره له ظلمات	ننگبتي زوره (تارك الصلوة)
ثیتر له قیامت حق ، محاسبه	هر له دنیا دا قتل و اجبه
(نعوذ بالله) له بدی حالی	هر كس ندا زكاتی مالی
به زنا و لات چولو و ویرانه	ندانای زكات منعی بارانه
دوشمنی دینه و (حیدي شیطان)	هر كسی نگرې روژوی رمضان
مال و ثروتی نه بی به ننگبته	اگر حج نكا صاحبی دولت
ننگبتن له سر تجربه ی صحیح	درو و هرزه بی و (لمي قییح)
مال ویران نه بی یقین خاطر جم	دخیله مه خو به درو قسم

والحاصل له بو شخصي مسلمان	گناه باعته بوشر ونقصان
اعتراض مگره به شخصي کافر	بدنی سـاغه و ثروقی وافر
دنیا زندانه له بو مسلمان	بهشته له بو کافری بی ایمان
خهوی معتدل مایه ی صحت	زوری علتی شرو نـگبته
خهوی سبه نی تاخورنه کوی	هرکس نه یکا نکبتي نهوی
(قل لو كان البحر) هـ تا (احدا)	به شه و بی خوینه له وختی خه ودا
له واده ی دل خواز نه بی خبردار	سری قرآنه بت بی اعتبار
له پیمش نیوه رو قیلوله چا که	له پاش نیوه رو نوشتن هلاکه
دخیله مـه نوه به بهشته وقفـا	نهم نوعه خه وه علتـه وجفا
به رودا مه نوه امامی علی	فرمویه ایـنی غم و تملی
سرت له درگاو بدنت له مال	مه نو باعته بوشرو وبال
که وشت یا کلاش چوخه یادری	مه یکه به سرین نکبت ات گانی
له خه ودا منی دس له زیری سـر	مر بو اتباع سید سرور (ص)
به قصیدی سنت سرین احسانه	نهمه ازانی هرکس انسانه
مه نوه له مزگوت به بی ضرورت	تقی محـه ادباره ونـگبت
له وختی خه ودا دامه نی دستان	له یینی رانا وهك حیا سستان
له قبرستان دا نوشتن نکبته	نوشتن له حمام فـنای دولته

بمضیکت له خور بمضی له سیر
 له سره ریدا نوستن زحمته
 به لشی پیسو سیری قورصی مانگ
 له گل جنابت خویندنی قرآن
 رویشن له بو مزگوت و بازار
 اگر حظ اکهی نه یینی مشکل
 دس نویژ مگره له ادب خانه
 اگر طالب نیت له بورسواښی
 موریان مکوژه له ادب خانه
 اگر حظ ناکهی به علت وایش
 قفله سر آوی خلائی شره
 گمیز له دالان یا پله کانه
 له سره ری دا بول و نجاست
 له ژیری دارا مخصوص به عمر
 تماشای پیسی مایه ی خساره
 بو عورتی خوت یا عورتی غیر
 مخصوص فرجی ژن دخیل صد دخیل

مه نوه بوت نهی به درد و ضرر
 به لشی پیسو خواردن نگبته
 له مال و حالت کم نه کایک دانگ
 علاوه ی عصیان نگبته و نقصان
 به لشی پیسی نه گبه ته و ادبار
 هرگز مشوره دس به آوو گل
 بو مال و حالت شرو نقصانه
 بی درې مه روله بو خلائی
 مایه ی نگبته یقین بیزانه
 قط گمیز مکه له سر خوله میش
 گمیز به پیوه مایه ی ضرره
 یاوختی روقی شرو نقصانه
 هم له مجلس دا ادباره و نگبت
 هم روبه قبله نگبته و ضرر
 له سر نجاست قسمه ادباره
 مه روانه شره ، شر نای به خیر
 یاچاو کز نه کا یا کو برو ذلیل

هرگز مه نونه عورت بو کس	کالته بهمه کر مکه وک نا کس
مه رگز مه روانه له بو نا محرم	حسرته بوجل دینیش به کا کم
چند کسی شیت کرد مراقی نظر	چندی مبتلا به دردی جگر
بویه فرمویه حضرتی رئیس	نظر تبریکه له تیری ابلیس
به مال کهوتنو یا به راوستان	نگبته هرگز مه خو آوونان
نان له سائلان یا له فقیران	ورمگره مالت پی نه بی ویران
تیکه له ددم دابی جاوه جوان	بابوله مکه به وینه ی شوان
له تنشته وه یا له سری ران	یا له دوره وه قط دامه نی نان
له برده متدا به قدر و حرمت	دای بنی ویخوبه استراحت
نان غمه بر پی شرو ننگبته	اکرامی طعام مایه ی دولته
به ددان له نان مه بره تیکه	هرزه کارمه به قط مکه فیکه
آومه خوره وه له گوزه ی شکاو	مه خوومه خوره وه له کاسه ی بسراو
استعمال مکه شانیه ژنانه	شانیه شریکی و شکسته دانه
ریشت به وشکی مکه به شانیه	شانیه امانت ننگبته نشانه
مگره به ددان سمیل وریشته	بوچی بطلی برو بو ایشته
دا هینانی ریش به ناخون شره	به ناو ژنانا تپه رر ضرر
هرگز ناخونت مگره به ددان	ناخونت مده له بیخی ددان

ناخونت مگره له چوارشنبه
 ترتیبی دستی چه بت له پدشا
 هر حرفی سری ناوی يك پنجه
 خنصر و بنصر وسطی اعلايه
 له بوايشی چاو باشه به تحقیق
 ابتدا بککه له راس به خنصر
 که ناخونت کرد دس بشو جوان
 له سه شنبه دا قط مه تاشه سهر
 طه — ای بدبو دور له رحته
 دور به له هر کس هرزه کلامه
 شنبه و یکشنبه و سه شنبه لباس
 له شنبه دا غم یکشنبه آزار
 قط مه دوره وه لباس له بردا
 به دانیشتنو درپی بکه پی
 قط به داوینه یابه گوشه ی جل
 له سر هر دو پیت اگر دانیشی
 به دسته و نه ژنو دانیشتن شره
 باشه له دوای عصری پنجشنبه
 له پاشا بوراست قوی علمنا
 به زبانی عرب بیزانه گنجه
 هم مسبحه و لبهام له ولایه
 گرتن ناخون به فصل و تفریق
 له چپ به ابهام به بی دردی سر
 به خلیله ی مورد ماژنه ددان
 هم بر له نویژی جمعی خوش اثر
 بوشه وو روزی جمعه زحمته
 مخه ره ژیر پی شال و عمامه
 مبره ضرره به تجربه ی خاص
 سه شنبه بو دزیا بو آویا نار
 بابی اوضاعیت نه ئی بسردا
 میزه ربه به پیوه خیرت نه گاتی
 روی خوت مسره فقرت ایته مل
 به قنچو البت مشتری ایشی
 سر له سری ران مه نی پی فره

له خانوی تاریک تنیا دانیشی
 به آرام برو روزه یا شهوه
 دس مه بهدوا وهختی حرکت
 قط مسوتینه گلای پیازوسیر
 له بینی ران وگاگل و قطار
 به ناو خله دا عبور ادباره
 له سر آوی پاک قطدا مکه تف
 هل مه برزیده به هوا دا آو
 صفحه ی آوینه قط به هناسه
 به خوله که وه صافی بکه و پاک
 قلمی مقود یعنی گری دار
 مخه زیری پی کاغذو قلم
 جزعی یمانی موروی بیدس ورش
 نگین یا قوت مایه ی شادیه
 تا ممکن نه بی بکر ره کهوشی زه رد
 قط تفره مده فرمانی خیرات
 صجله مکه له کارا دخیل

معلوم طالبی ایش واندیشی
 خوت لاده لهری له خوله که وه
 له هیچ حیوانی قط مکه لغت
 تقدم مکه له استادو پیر
 اگر رابوری نه بینی آزار
 مخصوص خله بی مالی هه ژاره
 مه کوژینه وه چرای شو به هف
 شهو مروانه جام روز له ناوی آو
 تاریکی مکه ضررو باسه
 جابوی بروانه بی زحمت و پاک
 قط پی ی مه نوسه نگبته وادبار
 خوش و خال مکه له ماله داجم
 مه یکه به نگین نه بی مشوش
 باعنی خیر و مال آبادیه
 کوش و جلی رش مصیبت و درد
 تاخیری خیرات نه بی به آفات
 مگر له خیرا (فی الخیر تعجیل)

امسك نكېته واسراف مذمومه اقتصاد چا كه خيږي معلومه
 اگر له دخات زياتر ښې خرجت به چاو ټه ښي زحمت ورنجت
 قرض مكه له دوست وقرضي پي مده جار به جار ښي سري لي مده
 مده له هتيو مگر بو ادب له گل گه وره دا ضرره لعب
 (نسجي عنكبوت) جولائي كره لاي به له مالا مايه ي ضرره
 هرته ويله ي تياي عنكبوت الاغي له لات و نامضبوط
 خاتونه ي مالي باشه و نه مالي ټه ښي به مايه ي پريشان حالي
 هزار پوه ي عال سبي يك نشان له كاه شيرا عزته بو شلن
 قط سري مېره نكېته وخفت له سر تجربه ي اهلي معرفت
 چيله كه مه تاشه كاري بطاله كو تر چي وصياد دائم ره جاله
 هرگز دعاي شرمكه له اولاد اگر ټه ته وي ښي دل شاد
 دايك و باي خوت بانك مكه به ناو تا مه ټوك ټه ښي سوك و ناتواو
 به لادا كه وتن لنگ له سر لنگ نان داي جها له نهك هوش مندان
 باوېشك مده روبه روي كسي يادمت بگړه به پشته دسي
 به جاوي سوكي مروانده بو كس مېه به فتنه قسه ي كس بو كس
 هرگز سرري خوت مېه بو ژنان سرر وه كوسه ره ميده به دونان
 را مگر له مال نه سهك نه صورت الاسه كي پاس له بهر ضرورت

له گهل جنازه و له سر مقبره	قسه ی دنیای شوم و ضرر
له گهل حدیث و قرآنی شریف	قط قسه مکه با نهی کثیف
قسه ی پروبوچ زمزمه و صدا	نگبته مخصوص له مالی خودا
مزگوتی اسلام خانہ ی خودایه	حل ذکر و توبه و دوعایه
ری مده به مشک بی بولای زخار	مخصوصاً کسی زخماره به مار
پر مه که رده و هر ثاوی پاکه	دست دامن ی له زیر چنسا که
خاکی قبرستان مه بینه بو مال	نه گهر بادشای نه بی به جمال
(وقفنا الله على الآداب	اغنی آداب اهل الصواب)

❦ بانی پنجم قسه نه کاله و شتانه حافظه زیاد نه کن ❦

به عونی خودا بوت نه کهم بیان	هر چه زیاد کا حافظه ی انسان
اعلای وسائل سمیکه دائم	حافظه به سمی زور نه بی قائم
عملی صالح نویژی نیوه شه و	نه دا به ذهنت شمشه و بر تو
خویندن قرآن مخصوص به نظر	چاکه تره له وه بخوینی له بر
گر له ی حفظی خیلی نه ترسی	بکه به وردت (آیه الکرسی)
دعای حافظه به بی اریاب	له «احیادا» هنن له باب آداب
اوقاتی جمه بخوینه صلاوات	جل کله ی فتح (دلائل خیرات)
بی شک به حبی حضرتی رسول (ص)	مطلوبی خیرت بو ایته حصول

توبه له گناه تر کی مامی
 چونکا حفظ و ذهن نوری خودایه
 نه م آدابانه لبو اسلامه
 له بو حافظه سواک ده وایه
 هم زاوری «کهو» به وجهی سموط
 هر جمعه جاری بو دفعی بلغم
 هر چه دافعه بو قوهی بلغم
 هنگوینی خالص یا قندگروشه کر
 یست ویک میوز و حه و دانه خورما
 له بهر و دوی خواردنی طعام
 پاکی بدن و لباس و طعام
 خواردن و نوشتن به اندازه ی حال
 عمرت به عیث مده به تالان
 له گدل بطلان مه به به هاوسی
 دخیل صد دخیل رفیق خراب
 مجاوره یان سمی قاتله
 تووی نفاق یان سوز نه کا له دل

به قوت نه کهن حافظه ی ناسی
 نایینه دل به شر سیاه
 مسئله ی کافر بی اسلامه
 استمالیکه نفی تیدایه
 مانگی دفعه ی بی تسکینه لوط
 استغراغ باشه بلغم نه کا کهم
 ره کونانی وشک چا که خاطر م
 بو حفظت چا که هیه تی اثر
 بیخو ناشتا نهک واده ی گرما
 «خوی» بخو چا که له بو عقل و قام
 کم علاقه ی له گدل (خاص و عام)
 ذهن و حافظه نه بهن بو کمال
 مکه رفیق هرزه و بطلان
 هاوسی له هاوسی نه گری سراسی
 خونی لی لاده بی حد و حساب
 مایه ی رفیق یان بوچ و باطله
 داری ثمری (شره و غش غل)

له رفیقہ وہ زور انسانی پاک	دلی تاریک بووہ کاهلی هلاک
له لای آسنگه رکسی دانیشی	جلی نه سوتی یاسری ایشی
له گهل صالحان بیسه به رفیق	له محبت یان نه گهی به توفیق
همت طلب که له پیاوی چاکان	له سینه صافان له دهر ون پاکان
فائده بخشن صلحای امت	مجلس یان پره له نوری رحمت
هر کس دانیشی له حجری عطار	له دمه ماغی دابوی خوش نه کار
بگه ری له شوین استادی شفیق	صاحب دیانت طالبی تحقیق
عالمی عامل طبیعت عالی	حمیده اخلاق صاحب ممالی
وه کدرس نه خوینی زور به مشتاقی	فیر بیسه وضعی حال و اخلاقی
له گهل استاد رفیق مسرور	طبیعت شیرین نور علی نور
مه به کی رفیق چوارن به صحت	طعام وسفر محنت وصحبت
« دایه نه » اخلاقی مندال نه ناسی	هاوسی نه ناسی حالی دراوسی
که نه مهت دهمس کهوت لا بده له غیر	مه رو به عقب و همی (ثم الخیر)
ادب له استاد حاضر وغائب	هم له رفیقی رشید وطالب
مطالعه ی شهو له گهل تدبیر	درسی چاشتنگاه له گهل تبصیر
باش نه وه تکرار به مداومه	له گل رفیقی خوش مقاومه
به هم شرطه که خوت به کم بزانی	نه تکا به اهلی علمی ربانی

که تکرارت کرد اجبار یکباره	به بر کردنی ساغ و مقرر
به دهوری دائم قط ناچی له بیر	قطره ی آو نه کاله برددا تأثیر
هل بگره دائم قلم و دوات	هر علمیکت ییست بیدنوسه له لات
هرچه نه زانی لی مه به بطلال	هرچه نازانی ییزانه به سؤال
له سؤال کردن که سی نه بی عار	به نازانی خوی بکا اعتبار
نه گهر طالبی انواعی درسی	هر کس فنی خوی نه بی پرسی
هر دلی عقلی هر سری فامی	هر کس مشربی هر دم کلای
لای استادی کول دی مدرسه	مه به بانه بی توشی وسوسه
له گهل معاند به فکری بطلال	دخیله نه که ی نزاع وجدال
که بوی به عالم باش بکه عمل	عملی خالص خالی له خلل
خوندن وز این زانین بو کردن	کردن نافه بو دوا ی مردن
نهم نصیحت به اعتباره	مه رو بو مشکل بی استخاره
نویشی دورکات دوعای مشهوره	له بو مهمات خه یلی ضروره
پاش استخاره هم استشاره	به شخصی اُمین امری مختاره
انسان سه صنفه شیء و نیوه شیء	صنفی سه همی بی نه این لاشیء
شیئی نه و که به کاری ری کوت بوی	عقلی ترینی بولای عقلی خوی
نیوه شیء کسی هر به عقلی خوی	یابه عقلی غیر کار بکا بو خوی

لائی کسیکھ خوی ناعاقلہ لہ ہر سی عاقل ایضاً غافلہ
(وقفنا اللہ علی الاتمـاظ وأدخلنا فی القوم الوعاظ)

✽ بابی ششم بجئی ٹہوشتانہ ٹہ کا حافظہ زیاد ٹہ کہن ✽

ٹہ لیم بہ عونٰی پادشای اکرم	ہر چہ حافظہ ی انسان ٹہ کا کہم
خواردنی ہر چہ زور بکا بلغم	وہ کک ماسی و پیاز حفظ ٹہ کا کہم
طعامی بازار شتی ترش و تال	مہ بخو مضرہ بو عقل و کمال
ہم موخی بزنی بہ تجربہ ی عام	جاوینی بندشت ضررہ بو فام
کشنیز بہ سہ وزی یعنی بہ خامی	مہ بخو بی حفظی ٹہ دا بہ فامی
لہ ہر طعامی مشکٰی بد مزاج	خواردویہ، مہ خو تانہ بی محتاج
خواردن و نوستن لہ میزان زیاد	زیاد لہ نگبت عقل ٹہ دن بہ باد
لہ ہشتی سرت مگرہ کلاہ شاخ	مضرہ لہ بو حافظہ و دماخ
لہ ہمو بدتر خفت و غمہ	انسانی غم یار حافظہ ی کہہ
لہ ناوقطارا مضرہ عبور	ذہنت کول ٹہ کا حافظہ مستور
ضررہ مہ خہ کیلی مقبرہ	ہم خویند نہ وہی خہ یلی ضررہ
کہہوشی زرد و سورچا کن بو انسان	کوشی رش نہ بی بہ مایہ ی نسیان
مراقی زیاد نظری حرام	تماشای پیدسی مضرہ بو فام
سپی مہ خہ ٹاو تی مکہ کمیز	بی بہرہ ٹہ بی لہ حفظ و تمیز

پی که بینی زور گالته وهذه یان له سر خلای کوشتن موریان
 قط له هاما مه خویننه قرآن مکه رفیقی ژن و مندالان
 استادی قنابی چل یان جولای چل جولازی بی عقل ورائی
 معلومه استاد خیری تمامه ایجه قصه مان له عقل و قامه

بانی حه وتم قسه له وانه نه کا آبروی انسان زیاد نه کن
 نهوی آبروی پی نه بی زیاد عبادتی ساخ له گل ذکر و یاد
 هم ورع و تقوی انقی اکرمه نصی کلامی خودای اعلمه
 خلق و خوی شیرین مایه ی عزته خلق عظیم وصنی حضرته
 کا که بیت پلم اعلای خوش خوی شیرین کلامی و گوشاده روی
 رو خوشی چا که له گل خاص و عام مخصوص غریب و فقیر و ایتام
 رحم به بچو ک ادب له که وده اسبابی شأن و عزت و قدرد
 رحم و دلت بی خوتو انسانی الفت بی نه ک هر اسانی
 « لاتکن فظاً خلیظ القلب وکن رحیماً کثیر الجاب ،
 گرمیت هه به له سر ترفع له گل خلائق بت بی تواضع
 بودوست سروت، دوشمن مدارا انسان نه باته درجه ی دارا
 له گل خرابان جزا به چا که نه م خلقه خلقی شاهی لولا که
 پیدا کردنی دوشمن زور سهله دوست پیدا نه کا هر کنی اهله

له هر دودنيا قانع سربرزه	خلقى قناعت زور شیرین طرزه
سلطان گدایه اگر طامعه	گدا سلطانه اگر قانعه
نعمت باعنه بوشان و حرمت	همشکری نعمت زیاد نه کانه نعمت
نه تکابه اکثر به قدر و قیمت	عزتی نفس و بلندى همت
منیده له سر طاهرو بحس	خوت دهنی بکه وه ک میش و مگس
خودا صاحبه بو نعمت و نان	قدر و قیمت مده به دونان
سرمبه ناوی محرمانه ی کس	نهم نصیحت و رده و مقدس
تو دخت نیه بوچی نه برسی	لهنجوی و کاغذ قسه ی خصوصی
بوت پیدا نه کار تبه ی اعتبار	وفا به وعده راسی له گفته ار
را بگره قدری نجیب و پاشه	هر کس به میزان بکه تماشا
خوی نا گوریتو فقیر به امیر	به جاوی سوکی مروانه فقیر
اگر دولتمند اگر گدایه	هر کس له مالی خوی دا شایه
آشنای بو صاحب کمالی	دعوتی کردم جاری همالی
زن وه کو خانم همال آغا بو	که چوم له مالا صدا و غوغا بو
مشکل گشابه بو اهلی حاجات	کو مک به له سر عملی خیرات
تالی تی نه گری دروازه ی رحمت	صابر به له بر محنت و زحمت
شیطان به زحمت نه خاتنه مت	دخیل صد دخیل نشکینی همت

هر روزی کسی عالی جنابه	دنیا دواره ویندهی دولابه
توکلِت بی به خودای اقدس	هر گز مطلب برمه ده له دس
به بی اراده و تقدیری قمار	نه دیته جی کار، نه نه تیری خار
نه بی حِلّت بی هر چند بی حلی	که وایه خودا اراده و حکمی
عبدی مجرب قرینی سوده	به خوشی سهله همو کس عبده
دردی وانه دادرجی له طاقِت	فقط رجات بی له قابی رحمت
عشق و طماعه و دهشت له دردان	خولاصه ی کلام بشانه ی مردان
له دنیای روشن بت بی سخاوت	اگر نه ته وی رتبه ی سعادَت
سخی گه وره به به روی دنیاوه	سخی حبیبه به لای خوداوه
«ان الانسان عبد للاحسن»	به بخشش مشکل زو نه بی انسان
باعثی قدره و دفعی بلایه	صدقه پنهان یا ناشکرایه
درگای رحمتی خودایش وسیعه	نازانی دعای محتاج رفیه
له سر طیبیان گوشاده دایم	درگای له سر گدایی قایم
کوره ی سطونی خودا بجوشه	هه نامه ی فقیر زور به خروشه
چا که به له گه ل در اوسی و مهمان	بو دنیا و عقبی له دوای ایمان
نه زی به عزت نه مری به ایمان	هر کس پر نه کا توشه بو مهمان
تانه بی به شر حی عزیزان	زیاده میزان تکلیف مکیشه

هر چه خوا دای بی هینه خوشه
 بو معمان چا که خویشت بینوشه
 « من زار حیا لم یدق شیئا
 فکأنما زار میتا »
 طلاهل بگره چا که بو عزت
 جل و یک دفعه له وختی سحر
 آخری اسراء آیهی عزته
 بی خوینه چا که امری حضرته
 (هدانا الله للخلق الکریم)
 وواصلنا النعم المقیم

❦ بابی هشتم قسه نه کاله وانه آروی انسان نه بن ❦

یوت بیان نه که م هو برای اشرف
 هر چه شرفی بی نه بی تلف
 دور و نابینی شأن و اعتبار
 نه له لای خویشان نه له لای اغیار
 انسانی لاری هر روی له عسره
 مالی چپ ولار هر کم و کسره
 له گهل بزورگان شرو ستیزه
 آبروت نه با نه تخا له ریزه
 شرور و بدکار خیانت پیدشه
 نمک به حرام دلی پرر نیشه
 قدری نامینی شخصی بی ادب
 هر کس به کسی حسد پکیشی
 طماع رنگ زردیت اینی به سرا
 هر زو هرزه گو ناگا به مطلب
 هم او و تکبر شره بو انسان
 شرفی اروا دلپشی ایشی
 طعاع رنگ زردیت اینی به سرا
 خرقه ی رسوائیت نه کابه برا
 هم او و تکبر شره بو انسان
 نه خاته شانت نشانه ی نقصان
 یاش آگادار به بی نالین هوا
 یا ک بی لباس عبا یا که هوا

هر چند بود دفعی که در ماوسرمایه
 لباسی حلال نظیف و لطیف
 تحسینی هیئت مباحه و حلال
 معنای تکبر اوی به هوا
 به همورنگی هوا ناحقه
 کبر و هوای تو نه گریه مال
 علاوه فقیر که نه با مالت
 به زبانی فارس شعری مشهوره
 « چون راضی شدم من به نان جو
 که رتو تکبر نه که ی به نسب
 بزانه رتبه ی دنیائی پدسه
 که نه لی باو کم به طریقت بو
 نه وه به توجی اگر عاقلی
 اگر سیدی علوی افضل
 کلامی هیه به زبانی عرب
 باش تامل که له کل بصیرت
 آخری سوره ی « شعرا » یدنه
 زینتی ناوی شخصی به مایه
 مبارکت بی بی پوشه ظریف
 « وهو جميل يحب الجمال »
 خوت که و ره بگری له سرماسوی
 بو دین و دنیا باعنی شقه
 مال وه کوسیر روی له زواله
 بوجی محکوم بی له بو اقبال
 معنای نه مه به له م لامسطوره
 خاقان برود سرش بخسرو
 باو کت وزیر بو که و ره مقرب
 طالبی جیفه طبعی خبیسه
 یا خود عالمی به حقیقت بو
 مادام له علمی اوان غافل
 وختی شریفی که بت بی عمل
 « لا ینفی النسب حسبک الحسب »
 کلامی حضرت له کل عشیرت
 تفسیری له لای استاد بخوبنه

عـلاوه نسب بی اختصاره	انسان انسانی فکرو آثاره
اگر عالمی صاحب مهارت	علمی خوت بو خوت، مگره حرارت
له گهل تکبر علت بطاله	علمی بی عمل عینی ضلاله
مشهوره حالی (باممی) رئیس	مسطوره جزای کبریای رئیس
نه گهر صالحی صاحب عبادت	شکری خوابکه که دای سعادت
نه گهر هیئت ورنکت لایقه	تو خوت بی دخلی خودا خالقه
سگیکی قبیح له سهره ریدا	شخه می به سوکی روانی پیدای
سکه که پیوت به زبانی حال	نه گهر به خوم بی پیم خوشه جمال
چارم ناچاره خلاق اکبر	منی کرد به سگ نه توبیش به بشر
له گهل فرقه هیه به آثار	محاربه ای حق پادشای قهار
اول اهلی سود آیه ای الهی	(فاذنوا بحرب) تا (من الله)
صنقی دومین صاحب تکبر	خودا دوشمنیه نه شکي کتوبر
سه م دوشمنی فرقه ای اهلی دین	نه بی به عدوی رب العالمین
دوشمنی خودا نتیجه ای وایه	بی ایمان بروا بی نفع و مایه
خودا لامان داله شر و زحمت	آخر مان پینی به خیر و رحمت

﴿بابی نوم قسه له وانه نه کا نوری چاو زیاد نه کن﴾

بوت بیان نه که م نه ای نوری دیده هر چه بو نوری چاوت مفیده

اول چاورشتن به سرمه‌ی سیا
 بوهر چاو یکت سه میل سنه
 خویندن له مصحف کلام باری
 سه هم تماشای شیرین جمالان
 چوارم تماشای جمال احباب
 پینجم تماشای خطی خوش کالا
 نافه بو چاو سیرانی به — ار
 هنگوین خالص له گهل ثاوی بیاز
 هم ثاوی ریواس زاوری طیور
 ثاوی هناری میخوشی پرناو
 مثقالی ثالت صاف و بی خلل
 بیان هارره وه خالص وه ک سرمه
 ژنگی قورقوشم له گهل ثاوی دهم
 بیده له بشتی هر چاوی ثبشی
 به گرم او گرمی بعضی گوشنی مهر
 نفع ادا به چاو نفعیکی ته‌واو
 دس نویژ کرتن به ثاوانی سه‌رد
 میلی زیرو زیو یا روح توتیا
 لهوختی خه‌ودا دانی حضرت ته
 پی‌ی روشن ته‌بی دودیده‌ی قاری
 له ارباب دین صاحب کمالان
 براو باوگ و دایک یا باقی اصحاب
 ششم تماشای نقره یا طلا
 تماشای شه‌تاو یاخو سه‌بزه زار
 بینه به چاوا چاوت ته‌کاساز
 هم ثاوی قارچک به چاو ته‌دانور
 بخوری هاوین و شکیکه ته‌واو
 نیوی تالی شارکمی له غسل
 بینیه به چاوا نفی مهمه
 له سر بری دس صافیکه کهم کهم
 ته‌ودرد وایشه له چاو ته‌کبشی
 بیسه ته‌ویل لانه‌با ضرر
 له ثاوی ساردا بلاو بکه‌ی چاو
 ثاو به لو تادان له چاو ته‌بادرد

بینی بین خوشان صاحب ثمره	افطار به جماع خیلی ضرره
موی لوت به مقص موی باخل به کیش	واجا که بو چاو مترسه له ایش
نه گهر بو نوری چاو نه که ی تلاش	قطر امله کیشه موی لوت به مقاش
نیسک و سیر و بیاز سویری و ترش و تال	سیری قورص روژ چاو نه کن بطلال
نزیکی ناگر یا سرمای زیاد	مستی و زور خوری چاو نه کن برباد
دو کل و غبار چاو نه کن محتاج	هر چی سپی بی وه کو بفرو عاج
بره ترینه یه کت حفته سحر	روژی حه و دانه ی قوت بده یکسر
ناموده ی حه و سال بو تا و ایشی چاو	دوائی باشه و تجربه کراو
سلم به کالی بسبرژی تو او	بی خو نافمه له بو نوری چاو
نافمه بو چاو هر چه مسله	وه کت سینای مکی و گول و هایل
گیای (قنکاو له) زور به ثمره	بیرزی به ساج تی بخری کهره
بودفعی اخلاط له بو نوری چاو	بو صحت خوت مفیدن ته و او

﴿ بانی ده م قسه نه کاله وانه اسبابی و سستی رزقن ﴾

بانی ده همین به قدر طافات	نه نو سین اسباب دولت و وسعت
هر کس به دوام «طه» و «واقعه»	بخوینی دائم رزقی واسعه
سوره ی مزمل و اللیل و نشرح	مایه ی دولتن بزانه اصح
حفظ و خویندنی آیات قرآن	صلوات له سر سیدنی عدنان

دوامی دس نویژہ وہ کو سلاحہ
 له ہاش دس نویژان ریشت دایندہ
 زو برو مزگہوت درنگک بیرہ دہر
 نویژی معتبر بہ خوف و خشیت
 سنتی فجر و منحنی مفیدہ
 عشا لہ مزگہوت لہ گہل و تری مال
 آیۃ الکرسی قدری مشہورہ
 قل اللهم مالک الملك
 فسیبحان الله حين تمسون
 هم لا مانع لما اعطيت
 له ہاش نویژہ کان بیلے بہ دوام
 له وختی سحر یکصد تسبیحات
 بلی بہم نہجہ سبحان الله
 العظیم، ثم جار استغفر الله
 هم لا اله الا الله یقین
 لہ شہ و وروژا صد دفعہ کامل
 استغفر الله صد یا حفتا جار

بو مال و ثروت مایہی صلاحہ
 «انا انزلناہ یش سہ جار بخوینہ
 ٹہ بی بہ صاحب ثروت و ثمر
 ٹہ بی بہ مایہی ثروت و نعمت
 مہ یان فوتینہ ٹہی نوری دیدہ
 سببہ لہ بو دوات و اقبال
 بو مال و زہن و فوری نورہ
 بخوینہ ٹہ گہر طالبی ملکی
 صبح و ایوارہ تا (آخرجون)
 ولا معطی لما منعت
 رزق و دولت بو ایتہ انجام
 ٹہ بی بہ مایہی رزق و برکات
 و بحمدہ سبحان الله
 رزقت بو ٹہ بی بہ عون الله
 الملك الحق ہتا المین
 رزق و دولت بو ٹہ کا حاصل
 سحر بیخوینہ ہیہنی آثار

رزق ت بو ته بی بی حد و حساب	تا هزار دفعه دگری یا وهاب
دس بکن به نویژ له وخی سختی	حضرت تهی فر مو به اهل بیتی
واستعینوا بالصبر والصلوة	تا نویژ یان ته کرد ته یان بو نجات
زو ته در پته وه بی طولی مده	دعای قضای دین نقله له عده
تصنیف جلال بو وسه تی رزق	دعا زوره به له (اصول الرفق)
له لای امامان خیلی مشهورن	ادعیهی وسه ت زور و مأثورن
له قرائت یان ته گه ی به نیاز	له لای استادی خوت بکه عجاز
دولت و مالت ته کات به رفیق	ته نگوسه ویله ی نکین له عقیق
مایه ی دولته وه ک شادی احوال	نفقه ی واسع بو اهل و عیال
بو هر مطلبی به مطاب ته گه ی	گر سحر ره وی، یا شنه وره وی که ی
باعشه له بو دولت و اقبال	شورینی حاجت پاکی حوش و مال
باعشه له بو رزق و دل شادی	کلای شیرین هم رو گو شادی
هر دودس بشو ته گه ی به مرام	له به رود وای خوار دنی طعام
تنور واسب و مابین له گهل مهر	فائدی زوره به نهی خبر
رنگی رش مایه ی ضرر و شره	له ناو مهر رانا سپی به فهر
صاحب اقبالی بیه خبر دار	حیوانی سپی و مالی سپی کار
(جمل) بی بولات خیرانی له ییه	ابن خله کان ته لی له وچی به

صدقه واحسان اطعمای مهان بوت نازل نه کات رزق آسمان
جزای احسانت حوصد چندانه زیاتریش نه بی نصی قرآنه

﴿ خبردار بن ﴾

باش خبردار به نهی نوری دیده	لهم نصیحتہ خیلی مفیدہ
دنیا محلی ماده و اسبابہ	بحی ذی القرنین نص کتابہ
مقصود وانه بو روی تو له مال	دوعا بخوینودانیشی بطلال
نه بی صنعتی باش بگریته دس	توفیقت بدا خودای فریادرس
کاری تجارت ذرع و فلاح	یا کاریکی تر صاحب صلاح
علم و خست بی له گله خوش خطی	تا مهتوک نه بی روت و بی بهتی
هه تا اتوانی به دم داعی به	بودین و دنیایش دائم ساعی به
فقط بی خودا کسبیش بطلاله	گر خودا نهی دا دوات محاله
زور اناسم دی به کسب و زحمت	دنیا ای دس نه کوت روی به حسرت
زور اناسانش هه بی درد و زحمت	نه گا به مال و نعمت و رحمت
مقصود له دوعایش جلی رحمت	چون خودای عالم به مرجمت
مقصود له دوعا نه مهیه خودا	رتبهی محبوبیت بدا به سردا
دعای چاک شرطی به انتظامه	نه وه مقبولی خودای علامه
وصیت بی و نصیحت نامه	رای بگره به دل هه تا قیامه

قط خدمت کاری مکه له دنیا نه بو اهلی دین نه اهلی دنیا
 شخصی خدمت کار خلقی فاسده له دین و دنیا مایه ی کاسده
 خدمت کار دایم سو که و بی مایه دائم مشغولی درو و ربایه
 بی شرف نه بی و بی دین و همت عمری نه فوقی بی مزد و منت
 و هختیکیش نه سری رو و تور و جال اهل و مندالی نه رون ماله و مال
 له صد دو کس بان صاحب نعمته نه ویش نعمتی بهت و غیبه
 زور باشه به روز بکه ی حمالی بس نیه به شو صاحبی مالی
 بکیشه خاری میفت و ماتم مه کیشه باری منتی حاتم
 له مریوه برو نه گهی به مقصود (انه هو الرؤوف الودود)

﴿ بابی یازده هم بجی نه و دوعایانه نه کا ماثورز ﴾

بابی یازده هم به عون غفور نه کم بیانی ادعیه ی ماثور
 (قل الحمد) آخری سوره ی سبحانه ده وایه بوغم صحیح بیزانه
 هم لا اله الا الله ی جلیل حسبی الله ونعم الوکیل
 ده وایه بوغم مبه مشقه الله ربی لا اشرك به
 شیئا، تا سه جار اما همو جار کلمه ی الله باش بکه تکرار
 آیه الکرسی و آمن الرسول بی خوینه دعای بی نه بی مقبول
 یاحی یاقیوم له وختی سجده زور زور مفیده بیت نه دم، ژده

یاذاالجلال والاكرام زور
 بو زحمت باری شیخی نهووی
 به بسم الله الرحمن الرحيم
 آخریات تنذیا مایهی شفایه
 باش خویندنی درس بیست جار استغفار
 شخصی داوای کرد له مولی علی
 یکی دعای باغ یکی بو مندال
 به همو فرموی وردی استغفار
 به دلیل فرموی له سورتی نوح
 تسبیحات له بو دوات و وسعت
 آیات ارزاق بو جلب روزی
 تفسیری احزاب له روح البیان
 بو دفعی شری چاوی انسانی
 آوی دس نویژی عیون دوايه
 به نقل تحفه بانی جنایت
 بیخوینه له سر مبتلا به چاو
 بودفعی شیطان اعوذ بالله
 بیخوینه تقوی دیاره وهك خور
 تعلیمی فرمو دواي معنوی
 لاحول ولا همتا العظيم
 بونهودو نو علت دوايه
 سبده له بو توفیق و انوار
 بو جبری گوناوه دعای جلی
 یکی له بو آو یکی له بو مال
 به شرطی دوام له گهل اعتبار
 آیهی فقلت والضحی و مشروح
 بیکه به عادت نه بینی منفعت
 آیات فتوح له بو فیروزی
 چل کلهی فتح باش نه کا بیان
 ضرری دابی له مسلمانی
 معیون بیخوانو مایهی شفایه
 دعای ما شاء الله نه کا کفایت
 زو شفای بودی شفای ته و او
 بو فتح و نصرت نصر من الله

گر له اجنه و شيطان اترسی سوره ی فاححه بلی به تکرار
 سه روز صبح و شام هر وختی سه بار فائده ی هییه بیه خاطر م
 جاپرژینه بو شیت تنی دم بو علی رضا امامی جلیل
 دعای فی داره سندی تهلیل له نور الابصار هییه مفصل
 ثبتی مسندی احمد بن حنبل بو شفای علت دعای جلی
 حسن و حسین پی فرمون هلی اشف فلاناً (صریحی تهلیم
 دعای (یا حکیم له گهل یا کریم بنوسه له تا ته بی سلامت
 له یشتی تا دار اذان و قامت له دو گه لایم و بنویس به تسلیم
 اسمی یا غفور له گهل یا حلیم زو شفای بوئی به بی درد سر
 مجاره تا دار داینی له سر سر به حرفی مفرد بنوسه چه و جار
 له بوایشی سر (ذوالقوه) تکرار له ایشتی سرت زو ته کا رها
 هه نا «شقیه» - وره ی کاف ها بو دفعی گهر ما وختی حرارت
 به نصی صریح تهلیم عبارت هشت اسماء اللهی به مصدر
 هم بو دفعی تا هم بو آسنگر حنان و حبیب حفیظ و حلیم
 (الحی الحکم الحق الحکیم حرارت و تا ته و روزه منعمه
 له وختی طلوع ییلی هشت دفعه وک ألف لام را وک ألف لام میم
 اسمای سوره ی قرآنی عظیم

(کاف ها طه طسم طسین
 که ناویان ابری به اسماء النور
 توستیناز پینج جار به حرف مفرد
 شنش آیت هر یک صاحب ده قاف
 له سوره ی بقره وله آل عمران
 یکی له رعدا یکی مزمل
 له سر ترتیبی مولانا ی جامی
 جمعه له بقره ناسوره ی انعام
 احد له یوسف تا طه ی مربوط
 ثلاثا عنکبوت ناسوره ی تنزیل
 خمیس واقعه هتا به ختام
 له سوره ی یس سه جی معلوم
 وکل شیء احصیناه فی
 کل فی فلك هم بکه تسلیم
 سورتی یس تهواو بخوبینه
 گهر دوعا بکه ی به اسم اعظم
 نه گهر چی نه لین اسمیکه مکتوم)

نون وقاف وصاد حم و یسین)
 چون به حرفی نور کراون مسطو
 ایشی زک و دل تهواو نه کاردر
 مایه ی عزت به بی اختلاف
 نسا وماژده بزانه عیان
 فائده بخشن بو فاری وحامل
 نه گر ختم کرد صاحب مرامی
 سبت له انعام تا یوسف تمام
 اثنین له طه هتا عنکبوت
 اربما هتا واقعه ی جلیل
 ختم الاحزابه بو قصد و مرام
 له وسه جیگه دا اسرار مکتوم
 امام مبین اولی وافی
 سلام قولاً من رب رحیم
 له وسه جی قصدی مطلوبت بینه
 مقصود دیته جی بیه خاطر جم
 ارجح (الله یا حی یا قیوم)

تقله له علی یا هو یا من هو یا من لا اله الا الله
 جمفری صادق عالمی ماهر بدینج دفعه فرموی (ربنا ظاهر)
 شش آیت هه به بی نقص و مزید تا ذات الصدور له سورهی جدید
 له وانا اسمی اعظم داخله به تلاوت یان مقصود حاصله
 هه تا پنجا نقل له در النظیم بو اسمی اعظم کراوه تنظیم
 به هر کام له و ان بکلی اعتبار وکت اسمی اعظم هیته آثار
 هر کام له اسمای واجب الوجود معنای ظاهر به نهجی مقصود
 وه کو یافتاح بو فتح و نصرت وه کو یا غفار له بو مغفرت
 بو عطا و بخشش اسمی (یا وهاب) (ودود) و رؤوف بو حی احباب
 بو رحمی ظالم اسمی (یا رحیم) بو سخا و کرم اسمی (یا کریم)
 له بو عفوی اسمی (یا سلام) بو علم و عرفان (علیم و علام)
 بوشتی گوم بو اسمی (یا هادی) (یا قهار) له بو قهر اعدای
 به عددی خوی گریکهی تکرار وه که اسمی اعظم ته به خشی آثار
 هر اسمی له سر قاعدهی جو مل عددی بکری ته و او مکمل
 له گه ل عددی اصلی رفی مضروب له مطلوب بی زیادو کی
 مثلا بو حب الله حوصد جاړ زور به نا تیره بت بی اعتبار
 یا خود عددی به لهجی جل مضروب له اسبوع بیلی مکمل

مثلا بو حب اسمی یا ودود	صد و چل دفعه باشه بو مقصود
نقله له کتیب شمس المعارف	باوهرت بی ای برای عارف
بو شخصی عازب چل روژ به تصدیق	ذکری یا مفیت بوی اینی رفیق
له دستی راست بنوسه سمیع	له چپ دا عجیب ام جارو ک شفیع
دست بروژور که له گله مناجات	لیت قبول نه کا قاضی الحاجات
لفظی (رک) و (رقد) بو حب محبوب	(رک) له بو طالب (رقد) بو مطلوب
دو صد و بیسته اول به قرار	(رقد) دو صد و هشتایه و چوار
له (متحابه) ن به علم حروف	مفیدن بو حب به قولی معروف
له کسری هر کام نه ویان بیدایه	ثبتی کشکولی شیخی بهایه
نه نوسرین له دو طعمای مرغوب	(رک) محب بیخو (رقد) بو محبوب
بی شک و شبهه بت بی اعتبار	مطلوب له حییا نه بی بی قرار
گرژن راویسی به وینهی راکم	شوی له لای پشتو بی مجامع
حلی نیر نه بی به محض رحمت	له سر تجربهی علمای حکمت
له سرسکی زن دانی دیتی راس	به قصدی کوری ظریف و حق ناس
بحوثه کرسی و ملاوات بو احمد	بلی نه م هلام ناونا (محمد)
به فیضی ناوی حضرت احمد	کورریکی نه بی شریف و امجد
هر تا نه توانی له دوعای مأ نور	به نیتی خیر بیکه به دستور

مأثور تهویه منقول بی له سر قولى امامان ياخير البشر
امامان تهين له بر اعتبار اذهب بع الدار واشتر الاذکار
الحصن الحصين کتيب عده دعای امانه زور مستعده

❧ بانی درازدهم قسمه نه کاله ادا بی دعا ❧

که دعای زانی به روحی صواب نهی بزانی ترتیب وآداب
له بو مسلمان دعا سلاحه شخصی دوعا خوین روی له اصلاحه
دوعا مایه به بو نوری هدی بو فیضی عطا بو رضای خودا
هر کس بو دوعا توفیق درا دروازه قبول لی گوشاد کرا
دعا وردت بی وختی خوش بختی تالیت قبول بی له وختی سختی
نه ک له خوشیدا نه کی مبالات بس وختی سختی بکه مناجات
دس نویژت بی مادام الامکان روبه قبله به له جیگه و مکان
دست بو دوعا بلند و گوشاد به لطفی خودا دلت بکه شاد
(بسم الله) بلی کلیل خیرات باش تهوه حمد و سلام و صلوات
ام جاره پیره سر طلبی حاجات به دوعای مأثور بکه مناجات
نه خاتمه دا صلوات و سلام بلی بو روحی سیدی انام
چونکا مقبوله دوعا بو رسول دوعا له وبه ینا باش نه کری قبول
به صدای خفیف له گل تضرع به ای و ولی بکه تشفع

مبالات مکه به اهل بدعت	لامده لهسر جاده ی شریعت
خونالین نبی صاحب تأثیره	تأثیر هر له بو خودای قدیره
فقط پیغمبر رتبه ی اعلایه	مظهری فیض ذاتی مولایه
علمای کرام یا اولیای دین	محبوب خودان به علم الیقین
له وختی ذکر صلاحات کاران	بهره کت نه رژی وه ک سیلی باران
آشفع به وان مفیده مفید	وهر اقرب من حبل الوریث
به وخی تنگی نقله له حضرت	داوا که له خوارزق و مرحمت
بلی له سختی زور به ممنونی	یا عباد الله استغثونی
خاتمہ اہلی زور کسی فقیر	به صورت اسیر به سیرت امیر
لهسر هرکاری خودا بد قسم	قسمی ناخا خلاق اکرم
جا آشکرا بو ارباب صفا	ایمان وه کوده و ابوشفا
انکاری سبب نا کا به ظاهر	مگر ملحدی عنود وقاهر
لکن خوت بگروه له سرافقه ساد	نه ک وه کوعوام ارباب فساد
افراط و ته ریض ته خه نه میدان	ته بن به اتباع ده جال و شیطان
وه ها که مته کن مذهب و آیین	مگر به چرا بدوزینو دین
ته بن به قوه ی ارباب او هام	بو طمنه له دین سیدی انام
وه کو «یا» دوه بانیکی بسه	حرفیکی به سه هر کسی کسه

لازمه له سر علمه — ای اعلام	جهاد له بودین زور به اهتمام
مخلوق درین له جمل وغفلت	بین به طیب بو دردو علت
ارشاد بفرمون پادشا وفقیر	له تعلیمی حق هیچ نکهن نقصیر
اوقاتی مخصوص له بو مناجات	له بانگا وختی حی علی الصلوة
هم له مابینی اذان وقامت	دعا نزدیکه له بو اجابت
له پاش نویژی فرض یا ختمی قرآن	له وختی سحر یا وختی باران
له شه وروزی جمعی منور	وختی نزولی خطیب له منبر
هم له موقعی تأمینی امام	له روزی جمعه یا باقی ایام
له شهوی برات وسطی شعبان	له همدو مدهی مانگی رمضان
له شهی هر دو جزن عرفه ی قوربان	دوعا مقبوله بو شاه و دربان
له نیوه شهوا کس نه بی بیدار	یا ثلثی اخیر وختی استغفار
دو لفظی الله له سورهی انعام	دوعا له ویدنا نه گات به انجام
امکنه ی مخصوص له اهلی اثر	وها معلومه ای نوری بصر
اول مرقدی انبیای کرام	له سر اوان بی صلاة سلام
له مزگهوتا یا مدرسه ی عام	له سر مقبره ی اولیای اعلام
دائره ی فرقه ی رجال غیبی	برو بیزانه هیچ نه عیبی
رو به روی نهوان بخوینه سحر	فاتحه و دوعا هی — نه تی اثر

سببی شرعی بو اجابتن	نهم موقمانه جیکه‌ی رحمتن
مخصوص له مانا لطنی ظاهره	له هه مو جیگا خودا حاضره
لا یکشف السوء منك سواه	یحییب المضطر إذا دعاه
شرطی دوهمین مضطری حاله	فقط أول شرط لقمه‌ی حلاله
و ک گو شادی حال تحصیل کمال	شرطی سه‌همین مقصودی حلال
یا نجات دانی رفیق انور	یادفمی فتنه‌ی عائد به بشر
یا دوزینه‌وه‌ی صاحبی ارشاد	یا پیدا بونی صالح له اولاد
بودوعای ضرر به‌رزوه‌کی دسی	نه ک له هه رکسی رقت داگرسی
دهنی که‌ی نزیک به اجابته ؟	نهم دعا شره هه م دنائته
بو گردنی خوی طوقی ضرره	بو صاحب دعا نهم دوعا شره
جمله‌ی لایحبه تا معتدین	بخوینه ره‌وه به فکر و تمکین
بو اهلی عرفان خیلی لایقه	باش خبر دار به له م حقایقه

❁ خاتمه ❁

خوت حاضر بکه‌ته‌ی نوری بصر	بو نهم خاتمه باش و مختصر
نسلی پیدابو له کوره‌ی عالم	له وروژه و که‌وته دنیاوه آدم
بو درکی هه مو قازانج و ضرر	چونکه ناقصه عرفانی بشر
بوشاره‌زائی ری چاک و خراب	بو تعلیماتی احکام و آداب

به محض احسان خالق عالم	له — هر زمانی بوبنی آدم
اختیاری کرد بوی پیغمبری	انسانی کامل له نقصان بهری
لفظی (پیغمبر) یانی پیغام بر	پیغامی خودا نه با بر بشر
نه فرموی فلان عمل احسانه	نه وه ته واوه نه وه نقصانه
نه وه حرامه نه وه حلاله	نه وه دروسته نه وه بطلاله
نه وه ری خرابه ری شقاوته	نه م جاده چاکه ری سعادته
بو نه و زمانه هر چی بی مقبول	حق به ملک دانه ینارد بور رسول
نه و ملائکه کی بو جبرئیل	حامی وحی و امین تنزیل
هر بهم ترتیبه دوره به دوره	پیغمبر نه هات به و طرز و طوره
هر یک بو قوی چی رور چی کم	له یک عصره داچندی ابون جم
ناش هزار و چل و هشت له سال	دنیا نزیک بوله دوره ی کمال
دنیا هیئت تاریکی پوشی	بو اغوای بشر شیطان تی کوشی
حقیقت و دین که وته نخوشی	ذائقه ی تامی فساد ی نوشی
که وته دنیا وه گمراهی و ضلال	آیینی فاسد مذهبی بطلال
بعضی له بو روژ بعضی بو قمر	بعضی بو کوکب بعضی بو بشر
بعضی بو صم بعضی له بو نار	سجده یان نه برد زور به اعتبار
تا اراده ی حق روی کرده تقدیس	تحمید و تمجید تعلیم و تدریس

کوتاه فیاضی بو جمی عالم	متجلی بو به فیض و کرم
باش فرقه‌ی زمره‌ی نسل اسمعیل	له فرقه‌ی عرب قریش جلیل
له هشتی ذبیح (عبدالله‌ی اکرم	له خاکی حجاز مکه‌ی مکرم
ذاتی کی عالی ناوی (محمد)	هاوردیه وجود به فیض لی جسد
به شیمه‌ی وفا مشرب منور	به سرمه‌ی صفا مزین بهر
به حیا و ادب عصمت و عکین	صادق و صابر فائق و امین
تا عمری عالی گه‌یشته چل سال	هر له مکده دا ماوه به کمال
بو به پیغمبر له غاری حراء	بوشه‌وی عالم بو به (چل چرا)
نه ک یک طائفه بو هه موسرجم	نوجن و ملک بو بنی آدم
له باش او بمی پیغمبر محال	رتبه‌ی نبوت بم کوه ته کمال
بو به منبمی احسانی ام	به به له رتبه بهم بو غنتم
غفلتی نه بو یک لحظه و نفس	وحی بو آهات به صورت جرس
به حکمت و وعظ جدالی لطیف	به نهجی امری قرآنی شریف
بی پروا له ایش ملامه و تممت	زور به مردانه به می و همت
دای گرسان چرای عرفان و هدی	دستی کرده نشر احکامی خودا
یک یک پیدا بون شیراز اصحاب	نیکی داتکیه‌ی کفره و احزاب
عروجی فرمو له خیمه‌ی افلاک	هر له مکده کلیمی لولاک

کامل بو دوره‌ی اثنی عشری	له مکّه به شغل همدای بشری
بلی باشه روزی دربی له افق	جاهجرتی کرد له سر توافق
به حسن تعلیم به حرب و جهاد	چوبو مدینه بو نشری ارشاد
کاغذی نویسی له پادشاهان	دعوی فرموزمره‌ی گمراهان
بمن و حجاز جزیره‌ی عرب	لهوی فتحنی کرد به حرب و تمب
رحمانی فرمو بودار البقا	له باش یازده سال به حسن لقّا
عایه مع الصّحب الکرام	صلوة الله مع السلام
عثمان و حیدر حسن اکبر	باش نهو خلفا بو بکر و عمر
رضی الله عنهم اجمعین	به قوه‌ی جیشی صحب و تابعین
دنیا یان پرر کرد له نوری صفا	هه‌ر بهو صورت به دردو جفا
نه‌چونه میدان به حمله وه‌ک شیر	جار جار به تدبیر بمضابه شمشیر
کوته تدوینی آیت و حدیث	علمای امت به قوه‌ی تقدیس
بو نشری دین و ارشادی عباد	زحمّیان کیشا اهلی اجتهاد
شافعی و احمد عالی مسالک	بو حنیفه و امام مالک
بخاری و مسلم محبوب باری	شیخین حدیث له خطا عاری
شیخی اشعری و شیخ ابو منصور	شیخ اعتقاد دو ذاتی مشهور
أعلى ماؤیهم رب العالمین	اهتمام یان بو تبلیغی دین

﴿ مقصود ﴾

مقصود نه مه به کاری دنیا و دین	زحمتی نهوی و عزیمکی متین
نبی و اصحاب جمعی تابعین	باقی ائمه و عالمانی دین
امرای عادل زحمت یان کیشا	له سر رضای حق زور دلیان ایشا
بوی گه یشتن به رتبه ی عالی	که وته شان یان نجمه ی ممالی
هروا لازمه بو فرقه ی اسلام	له همه عصری سعی و اهتمام
بودین و دنیا پیدا کن سبب	عمرتان نروا به لھو و لمب
چون دنیا جیگه ی اسبابه و ماده	به زحمت کولان نه بی به جاده
تنها رو ممکن له دنیای خراب	کم ممکن ریگه ی نجات و صواب
گره ره بو دنیای بخن تفاق	مالکم فی الآخرة خلاق
هر کس دنیای روت دانی بو خوی	هرگز بگرام ری ناکه وی بوی
دائم مبتدای شقاقی سره	تاغنی تره هر محتاج تره
غنی حریص بی نه وه محتاجه	فقیری فارغ بی احتیاجه
له کسبی دنیایش مبن دس بردار	کشیف و محتاج مه رونه بازار
باشه دنیای مزرعه ی دینه	له دنیا و عقبی مایه ی تحسینه
هرچی لازم بی له بو تقدم	علم و معارف بکته تـمـلـم
زانینی هموفن و صنایع	بو نوعی بشر واجبه و نافع

آیت و حدیث بکون تماشا	لهم نصیحتہ هیچ ممکن حاشا
کاسب بن له بو خلقی شرافت	اما طالب بن گشت بو نظافت
مذبذب مبن بی عقل و تمکین	واجب بزبان حمایتی دین
هر کس بی دینه کوتا منزله	دین نوری چاوه هم نوری دله
احمد بن حجر نقل نه کا خبر	بابی اجاره ی فتادای سرور
ولا الرجل رجل الاخری	لیس الرجل رجل الدنیسا
شخصی دنیا و دین نه بی به هوما	بل الرجل رجلهما
نه و کوه زانیم بوم کردن بیان	یاران عزیزان اشراف و اعیان
له خودای عالم عون و هدایت	له ائمه تبلیغ ایوه درایت
توصیه به حق تا روزی اجل	رجام له ایوه زانیننه و عمل
والله الممطی لحسن الختام	وایه مشربی رجالی اعلام
هزار و سیصد و نه پنجاه و سه	تاریخی نظمی نه پرسی کسی
زمان رمضات له فصلی بایز	مسکن خانقای بیاره ی عزیز
صاحب مرشدی به فیض و تمکین	وظیفه ی تدریس بو علوی دین
سمی عطاسار عمری حسب	خالدی مشرب عثمانی حسب
لنشر الدین مع الارشاد	ادامه الله مع الاولاد
به جلای اسمای حسنای صفات	یارب به آثار کبریای ذات

بمرتبه ومقام انبیای کرام مخصوص (محمد) علیه السلام
 به سریان ابد الابد صلوات وسلام بی حساب و حد
 به قرب وقبول علمای اعلام اولیای طریق اشخاص کرام
 له گزین بصردا بده بصیرت ایمان عطا که مالی سیرت
 بیخشمه ایمان وفا و عبادت له گزین صفاتی (صفا و سعادت)

• • •

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد
 وعلی آله وصحبه اجمعین

• • •

فرغت من تحریر

هذه المنظومة الشریفة

یوم الثلاثاء لاثنی عشر

یوماً خلت من شوال المکرم سنة ۱۳۵۴

من هجرة من له العز والشرف . سبحان ربك رب

العمة عما یصفون وسلام علی المرسلین

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب

العالمین